

KOMMUNEANALYSE 2012

I januar 2009 introduserte fylkesmannen i Troms en modell for kommunal satsing rettet mot barn og unge som er basert på FNs barnekonvensjon. Modellen, Sjumilssteget, handler om å iverksette FNs barnekonvensjon i praksis ved at ulike artikler i konvensjonen er konkretisert i syv steg. I forbindelse med dette ble kommunene bedt om å gjøre en kommuneanalyse. Lavangen kommune gjorde en kartlegging som ble oversendt til fylkesmannen den 05.10.09

Fylkesmannen i Troms har nå bedt kommunene om å gjøre en ny kommuneanalyse. Ytterlige 4 artikler i FNs barnekonvensjon er lagt til.

I brev fra fylkesmannen, datert 02.03.12, står det følgende:

Opplegget for kommuneanalysen 2012

1. *Det bes om at kommuneledelsen legger til rette for at kommunale tjenester for barn, herunder også ansatte i skole og barnehage, kan gjennomføre møter og ellers samarbeide slik at kontrollspørsmålene som følger av vedlegget, kan bli besvart samlet.*
2. *I tillegg bes om en kort redegjørelse for positive og evt. negative endringer som har skjedd i kommunens tilbud til barn og unge siden siste kommuneanalyse i 2009, herunder bes om at det kort redegjøres for endringer og resultater av tiltak som er delfinansiert gjennom prosjektskjønnsmidler fra Fylkesmannen.*
3. *1Det er videre ønskelig at kommunene peker på 3-5 områder som det er særlig behov for å endre eller forbedre.*
4. *Kommuneanalysen bes fremlagt for relevante politiske organer.*

Kommuneanalysen er besvart ved av de ulike etatene som jobber med barn.

STEG 1 MEDBESTEMMELSE

1. *Hvilke organer og systemer har kommunen etablert der barn kan utøve medbestemmelse? Hvem foreslår saker og hvilke saker behandles der?*

Lavangen kommune har etablert eget ungdomsråd. Ungdomsrådet har møte og talerett i folkevalgte organer som kommunestyret. I tillegg har de jevnlig avtaler/møter med ordfører. De behandler egne saker og får oversikt over

kommunestyrets saksliste. Det er en stilling (20 %) kommunalt ansatt som jobber opp mot ungdom og som blant annet er sekretær for ungdomsrådet.

- 2. Hvordan sikrer kommunen opplæring knyttet til ungdomsråd eller andre organer som barn deltar i?*

Kommunen har ikke noe eget opplæringstilbud for ungdomsrådet, men ungdomsrådet får tilbud om å delta på relevante kurs og andre skoleingstilbud som tilbys av andre.

Elevråd ved skolen har møte nesten hver måned.

- 3. Hvordan sikrer kommunen at barnas interesse etter plan og bygningslovens samfunnsdel og arealdel, eller rundt konkrete planer som angår barn?*

Ungdomsrådet er høringsinstans når det gjelder slike planer. Barn og unges representant skal være involvert i disse planprosessene.

- 4. På hvilken måte sikrer kommunen at barn blir hørt når kommunen tar avgjørelser som angår dem personlig?*

Det er kultur for å høre barn i forhold til beslutninger som angår dem personlig. Kommunen følger selvfølgelig barns rettigheter i forhold til særlover.

- 5. Hvordan kan kommunen sikre at barns rett til medbestemmelse blir reell?*

Den beste måten kommunen kan sikre at barns bestemmelser blir reell er at kommunen tar på alvor barns innspill i saker som angår dem. Det er også viktig å forankre barns medbestemmelse i kommunens styringsdokumenter. Det er viktig å få barns stemme inn tidlig i prosesser som angår deres hverdag.

STEG 2 GOD OMSORG

1. *Hvilke tiltak har kommunen etablert for å styrke foreldrenes mulighet til å få informasjon om og tilgang til råd eller nødvendige tjenester som kan styrke dem i foreldrerollen?*

Kommunen har etablert TEFBUL, som er et samarbeidsforum hvor representanter for ulike tjenester for barn og unge møtes jevnlig.. Faste deltakere på disse møtene er helsesøster og den/de deltakende barnehager og skole, representant for barneverntjenesten, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og psykiatritjenesten. TEFBUL har fungert i over 20 år. Her drøftes først og fremst enkeltsaker. Foreldre har anledning til delta på det tverrfaglige møtet og selv bestemme hvilke fagpersoner de ønsker å ha med. Ut over dette er det tema, informasjonsutveksling tjenesten imellom, drøftinger og planlegging av tverrfaglige tiltak i kommunen. I Lavangen er det lavterskel for å opprette ansvarsgruppe rundt barn med sammensatte behov/utfordringer.

Helsesøster har fast dag på Lavangen skole. Dette er en tilgjengelig tjeneste som blir mye brukt av barna. Helsesøster følger opp med kontakt med foreldre og øvrig hjelpeapparat ved behov. Ut over dette gjennomfører Lavangen skole, programmet, Zippis venner, som er et helsefremmende program i barneskolen. Her er det også en foreldredel som er nettbasert. I tillegg har vi ART (aggression replacement training)på mellom- og ungdomstrinnet. 6 .klasse og 9.klasse går hvert år gjennom ART-programmet.

Skolen har system for å sjekke at alle lovbestemte foreldremøter, utviklingsamtaler og elevsamtaler gjennomføres.

Foreldrepulsen gir råd til foreldre. Informasjon om Foreldrepulsen fins på kommunens hjemmeside. Sendes også via ukeplan.

2. *Hvilken oversikt har kommunen over behovet hos foreldrene og hvilken vurdering foreligger av om tiltakene i den sammenheng er "egnet bistand"?*

For barn med tiltak i hjelpeapparatet, evalueres tiltakene enten i ansvarsgruppa eller i møter med barn og foreldre. Ut over dette er vi avhengig av at foreldre og barn gir tilbakemelding om de tiltakene de har.

3. *Hvordan sikrer kommunen at de kommunale tjenestene evner å samarbeide og samhandle om å gi hjelp til barn og foreldre etter prinsippet om tidlig intervensjon?*

Dette sikres gjennom faste møter i TEFBUL. I enkeltsaker sikres dette gjennom ansvarsgruppemøter for de barna som har det.

4. *Hvilke tverretatlige kompetansetiltak har kommunen etablert for å sikre at ulike tjenester (herunder også skole og barnehage) kan avdekke problemer, samt undersøke, igangsette og evaluere tiltak som igangsettes?*

Viser her til punkt 1 om TEFBUL sin funksjon og rolle. TEFBUL reiser sammen på kurs/konferanser. Det har vært felles skolering i kommunen. Tema har vært, barn av psykisk syke foreldre, Kommunen har fokus på tidlig innsats i alle etater. Barnehagene har utarbeidet en plan for tidlig innsats i forhold til språk og sosial kompetanse. Barnehagene deltar i et regionalt samarbeidsprosjekt. Det er felles skolering i kommunen for bruk av TRAS. Dette er en observasjonsmetode for språkutvikling for barn mellom 2 og 5 år. Barnevern og PPT er organisert i interkommunale tjenester. Dette fører til nettverk på tvers av kommune, overføring av kunnskap og rutiner. Dette fører til god kompetanse i våre tjenester.

5. *I hvilken grad samarbeider kommunen med frivillige organisasjoner, Inn På Tunet mv. for å sikre gode oppvekstkår for barna?*

Barneverntjenesten bruker Inn På Tunet som et forebyggende hjelpetiltak i enkeltsaker. Når det gjelder idrettshallen, blir grupper med barn og unge prioritert foran voksne. Ut over dette samarbeider kommunen med frivillig lag og foreninger på det som går på tilskuddformidling og hjelp til søknad om diverse tilskudd.

6. *Hvordan sikrer kommunen, herunder NAV, at barnas særlige behov for bistand eller tiltak rettet mot barna selv, blir særlig vurdert når foreldrene søker bistand?*

Det er alltid fokus på barna når foreldre søker hjelp. I samtaler med brukerne er det fokus på barna. Det er ikke praksis på NAV å ha egne samtaler med barna til de som søker hjelp. Dette er praksis i barneverntjenesten.

7. *Hvordan sikrer kommunen at tjenestene har faste rutiner og samarbeid som kan bidra til å avdekke og samordne barns særlige behov for tiltak som kan bedre deres levestandard og mulighet for å delta i samfunnet på linje med andre barn?*

Viser til tidligere beskrivelse av TEFBUL. NAV sitter i ansvarsgrupper i enkeltsaker.

8. *Har kommunen planer eller konkrete tiltak som kan ivareta barn og unges boligbehov i forhold til et trygt nærmiljø?*

Det er et nært samarbeid mellom NAV, barneverntjenesten og kommunen. Sårbare familier med barn prioriteres foran familier uten barn. Kommunen søker å bosette familier ut fra best egnet beliggenhet samt at størrelsen på boligen er i forhold til antall familiemedlemmer.

STEG 3 SÆRSKILT VERN OG STØTTE

- 1. Hvordan sikrer kommunen at barn, uavhengig av hvilken kommune som har foretatt plasseringen, får tilstrekkelig oppfølging i barnehage eller skole, fra helse-, sosial- eller barneverntjenester?*

Barn som er plassert i fosterhjem i Lavangen får samme oppfølging som andre barn i kommunen. Dette ut fra deres individuelle behov. Det opprettes ansvarsgruppe ved behov.

- 2. Hvordan sikrer kommunen at tilsynsførerne for barn i fosterhjem er kompetent, at tilsynet utføres i tråd med sentrale retningslinjer og at det gjøres en periodisk vurdering av barnets tiltak?*

Det er det individuell opplæring og veiledning ved oppstart av oppdraget, og senere ved behov. Alle tilsynsførerne får tilbud om kurs når Bufetat arrangerer slike. Dette er ca en gang i året. I barneverntjenesten har vi årlig gjennomgang av tilsynsbarna og om alle rapportene er kommet inn.

- 3. På hvilken måte sørger kommunen for at barna kan ha kontinuitet i oppdragelsen og kontakt med sin biologiske familie og sitt tidligere nettverk?*

Samværsplaner settes opp årlig for fosterbarn som er plassert av Lavangen kommune. I flere saker er det faste møter mellom saksbehandler, biologiske foreldre og fosterforeldrene. Her utveksles informasjon om oppdragelse, rutiner, hva barnet gjør, opplever og hva som skjer på samvær. I saker der søsken er plassert i ulike fosterhjem, er det planer for søskentreff. Ut over dette varierer det fra sak til sak hvor mye kontakt fosterbarna har med øvrig biologisk familie. I noen saker er det ikke regulert, mens i noen saker, der fosterbarna sliter med alvorlige reaksjoner, er kontakten planlagt og regulert.

- 4. Hvordan sikrer kommunen at det er et tilstrekkelig samarbeid med tanke på å hjelpe barna i tida frem til 18 årsdagen og senere frem til fylte 23 år?*

Vi gir tilbud om ettervern etter fylte 18 år. Vi er bevisst på å evaluere tiltak og planlegge ut fra ungdommens behov hva som skal skje. Vi tilbyr hjelp til å kontakte andre instanser som ungdommen har behov for å ha kontakt med. Vi tilbyr fortsettelse med ansvarsgruppe hvis ungdommen samtykker. Oppfølgingstjenesten (OT) er lagt til rådgiver ved skolen.

STEG 4 VERN MOT VOLD OG OVERGREP

- 1. Hvordan sikrer kommunen at det bygges opp god nok kompetanse for å møte alle former for vold og overgrep overfor barn i kommunen?*

Det er fokus på dette tema i det tverrfaglige forumet (TEFBUL) i kommunen. Vi deltar jevnlig på kurs med tema, vold og overgrep. Dette gjelder deltakerne i TEFBUL samt andre ansatte som jobber med barn og unge i kommunen. Vi har en lav terskel for å drøfte saker med politi, barnehuset og RVTS. Alle ansatte i barneverntjenesten og helsesøster deltok på årets barnevoldskonferanse i Tromsø.

- 2. Hvilke planer, rutiner eller systemer har kommunen etablert som kan sikre avdekking av, melding om og faglig bistand til barn som utsettes for vold? Er det system for rullering av disse?*

Barneverntjenesten følger veiledere utgitt av departement og helsedirektoratet i saker som omhandler vold og overgrep. Når slike saker kommer til barneverntjenesten har vil klare rutiner for hva vi gjør videre. Barnehagene og skolen har kriseplan som omhandler vold og overgrep, samt varslingsrutiner ved mistanke om vold og overgrep.

- 3. Hvordan sikrer kommunen at barna i kommunen vet hvor de kan henvende seg hvis de ønsker å ta opp vold som har rammet dem selv eller noen de kjenner?*

Helsesøster har fast dag på skolen i Lavangen hver uke. Hun er rundt i alle klassene og informerer om tjenesten. Barna kan gjøre avtaler direkte med helsesøster eller via lærer. Barna får informasjon om at de kan komme til henne for å prate om helsemessige forhold, bekymringer, vanskelige hendelser etc. Det henger plakater med telefonnummer til alarmtelefonen for barn og unge hos barneverntjenesten og på helsestasjonen.

- 4. Hvordan vil kommunen beskrive samarbeidet på dette området med instanser utenfor kommunen?*

Viser til pkt. 1 om samarbeid med politi, barnehuset og RVTS.

STEG 5 FULLVERDIG LIV

1. *Hvilke råd/ organer / koordinerende enheter har kommunen etablert for barn og unge som har behov for langvarige og koordinerte tjenester og hvordan sikres at disse barna har effektiv adgang til slike tjenester? Hva viser evt. brukerundersøkelser?*

- Vi har etablert kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. De skal også gi uttalelser og jobbe med saker som angår barn.
- TEFBUL- tverrfaglig forum for barn og unge i Lavangen

- Koordinerende enhet for rehabilitering er leder for PRO-sektoren. og sektoren er ansvarlig for at alle som har behov for individuell plan får utarbeidet dette. Vedtak om IP og personlig koordinator fattes her. Iverksetting av vedtak om avlasting - og støttekontakt gjøres her. Det er problemer med å få personer til søke på stillingene.

2. *I hvilken grad har kommunen tilrettelagt tilbudet slik at funksjonshemmede barn har tilgang til offentlige bygg, slik at de kan nyttiggjøre seg tilbudene på linje med andre barn?*

Alle offentlige bygg er framkommelig for rullestolbrukere. Teleslynge finnes på sykehjem, skole og kirke. Flerbrukshall med svømmehall er nylig bygd og tilfredsstillende krav i henhold universell utforming.

3. *Hvordan arbeider kommunen for å forhindre at barn med funksjonsnedsettelse utsettes for diskriminering i forbindelse med sosial integrering?*

Skolen har hele tiden fokus på skolemiljøet. Zippys venner blant de yngste og ART blant de eldste. Skolen har startet et treårig prosjekt der det jobbes med analyse og refleksjon av læringsmiljøet. (LP-modellen) . For å hindre frafall i videregående skole er Lavangen kommune med i overgangsprosjektet NY GIV.

4. *Hvordan sikrer kommunen at prinsippet om universell utforming innarbeides i kommuneplanarbeidet?*

Det er krav til universell utforming i lovverket (blant annet byggteknisk forskrift, Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven). Det er en selvfølgelig del av planleggingsarbeidet ved gjennomføring av prosjekter.

STEG 6 GOD HELSE

1. *Hvordan sikrer kommunen at alle barn kan leke og ferdes trykt mellom hjem, skole og fritidsaktiviteter?*

Utfordring: Manglende sykkel- og gangsti utover selve sentrum. . Det er imidlertid gode lysforhold langs veiene i alle tre retninger fra sentrum.

Positivt: Leke og ferdes trygt. Gratis skolekys for alle som bor ved riksvei utenfor Sentrum.

mindre enn skyssgrensene.

Leke: Inspeksjon i friminutter og godkjente lekestativer

2. *Hvordan kan kommunen legge til rette for at alle barn kan være fysisk aktive ut fra sine forutsetninger, både i skole og fritid?*

Positivt: Kommunen har et renovert basseng som er tilrettelagt for barn og voksne med funksjonsnedsettelse. Kommunestyret har bestemt å øke temperaturen til ca 32 grader.. ”30-Trimmen” omhandler friluftsliv der det er gjort ulike grep for å nå flere.

Orienteringsløyper både i Soløymarka og Tennevollmarka som er lett tilgjengelig for alle aldersgrupper. Dette er et samarbeid mellom Lavangen idrettsforening og kommunen.

Utfordring:

Tilbud av aktiviteter til barn i aldersgruppe 15 år og oppover er ski og fotball, ungdomsklubb, spinning, Zumba, paintball/reball og ulike typer ballspill. Det mangler videreutvikling for barn/unge med spesielle talenter. Noen barn benytter seg av spesielle fritidstilbud i nabokommunen.

Aktivitetstilbud for de barn som ikke klarer å følge vanlig aktivitetstilbud, er tilgjengelig i mindre grad. Har tilrettelagt temperatur i basseng for barn og voksne med funksjonshemninger. Ingen aktivitetstilbud spesielt rettet mot overvekt.

3. *Hvordan sikrer kommunen at den har oversikt over de viktigste lokale utfordringene som gjelder barn og unges helse og trivsel?*

Positivt: Tilgjengelig 20 % helsesøsterstilling fra 1. - 10. klasse (tjenesten ligger under lovpålagt tjeneste). Kommunen har enkelte samarbeidsmøter som for eksempel TEFBUL (inkludert barnehage og skole) og ansvarsgruppemøter. Innføring av LP-metode i skolen. Kommunen er med i helseundersøkelsen "Barns vekst i Norge" i forhold til fedmeproblematikk. Her er 3. , 5. og 8. trinn med.

4. *Hvordan ivaretar kommunen barn og unge i rusmiddelplaner og tiltak overfor pårørende eller tiltak overfor barn og unge selv?*

Positivt: Det vurderes å gjennomføre familieveiledningsprogram "kjærighet og grenser" i et klassetrinn på ungdomsskolen. Kommunen har kompetanse til å gjennomføre dette programmet , både egen ruskonsulent og helsesøster med kompetanse.

5. *Hvordan sikrer kommunen at det er fokus på planer og tiltak for å styrke barns psykiske helse?*

Positivt: Helsesøster er stasjonert på skolen en dag i uka. (20 %) og barn og unge har tilbud om samtaler.

Zippys venner på småtrinnet og ART videre opp fra mellomtrinnet.

Utfordringer:

Det er derfor per i dag 50 % stilling i psykiatritjenesten og 100 % stilling som ruskonsulent. Disse stillingene skal samarbeide i feltet. Dette kan medføre utfordringer til å gjennomføre tiltak basert på psykisk helse for barn og unge.

6. *Hvordan sikrer kommunen at barn og unges rett til helsetjenester ivaretas gjennom et godt nok helsestasjons- og skolehelsetjenestetilbud?*

Helsestasjon åpen tre dager i uka. Helsesøster på skolen en dag i uka.

Ellers følges Statens helsetilsyns veileder for helsestasjon og skolehelsetjeneste.

7. *Hvordan sikrer kommunen et reelt kommunalt tilbud om habilitering og rehabilitering til barn og unge?*

Positivt: Ekstra tiltak i skolen, støttekontakt. PRO koordinerer disse

tjenestene. Tilknyttet bedriftshelsetjeneste.

Ergoterapitjenester etter behov.

Bassengtrening.

Utfordring: Oppfylle vedtak som er fattet i kommunen, og følge disse opp. Oppdrive personer til støttekontaktordningen og avlastningsheim.

Kommunen har manglende tilbud som spesialhelsetjenesten anbefaler når barn og unge har vært til utredning som for eksempel, ridning. Nærmeste godkjente ridesenter/treningsopplegg med hest er i Narvik.

Det er liten ressurs i psykiatrihelsetjenesten til kartlegging av hjelpebehov og oppfølging av utredning og behandling.

STEG 7 GOD UTDANNING

1. *Hvordan sikrer kommunen – gjennom et tverrfaglig samarbeid, at barn som pedagogisk eller sosialt har behov for ekstra oppfølging i barnehage og skole, får slik oppfølging?*

- Kartlegging i barnehagene, Alle Med, Tras
- Kvalitetsplan for Tidlig innsats for livslang læring
- Kartleggingsprøver i skolen
- Bekymringsmeldinger
- Henvisninger
- Tefbul
- Enkeltvedtak
- Ansvarsgruppemøter vedrørende det enkelte barn i samarbeid med foreldre
- Ressursteam i barnehage og skole etter behov.

2. *I hvilken grad har kommunen rutiner eller kompetanse på å kartlegge risikobarn i barnehage og skole og treffe tiltak overfor denne gruppen?*

- Plan for Tidlig innsats for livslang læring 2012 – 2016
- Kompetanseheving på kartleggingsverktøy
- Barnesamtaler i barnehagene i forkant av foreldresamtalene høst og vår
- Elevsamtaler
- Fører fraværstatistikk i skole og barnehage
- Inspeksjoner
- Måltider barn og voksne sammen
- Observasjoner
- Tett samarbeid med de ulike etater
- Bekymringsmeldinger
- Faglige tester
- Plan/veileder for barn med nedsatt funksjonsevne
- Samarbeidsplan barnehager - barnevern

3. *Hvordan sikrer kommunen, som skole og barnehagemyndighet, tiltak for å styrke det psykososiale arbeidsmiljøet/forebygge mobbing blant barna både i skole, barnehage og i barnas fritid, eventuelt i samarbeid med frivillig sektor?*

- Handlingsplan mot mobbing vedtatt av kommunestyret.
- Opplæringslovens § 9 om psykisk helse , varslingsplikt. Informasjon til ansatte og foresatte.
- Lovbestemte elevsamtaler med mobbing som et av temaene, to ganger årlig.
- Kriseperm for barnehage og skole
- "Alle har en psykisk helse" (undervisningsopplegg)
- Samarbeid med barnevernet
- Barnevernet samarbeider med de frivillige
- "Zippis venner" – pedagogiske opplegg på sosial kompetanse i skolen
- "Du og jeg og vi to"- pedagogisk opplegg på sosial kompetanse i barnehagene
- Barnesamtaler for de eldste barna i barnehagene
- ART og LP.

4. *Hvordan sikrer kommunen kompetanseutvikling og tverrfaglig samarbeid rundt barnehage og skolebarns helse?*

- Kontroller på helsestasjonen
- Utvidede kontroller, oftere enn nasjonale føringer
- Tefbul – tverrfaglig forum med helse, psykiatri, barnevern, PPT, skole og barnehage
- Ansvarsgrupper rundt barn
- Samarbeid med helsestasjon, tannhelsetjenesten osv
- Kompetanseplan for kommunen

5. *Hvordan sikrer kommunen at det er oppdaterte beredskapsplaner i hver enkelt skole og barnehage og at disse henger sammen med kommunenes overordnede kriseplan?*

Kriseperm for barnehage og skole (personalomsorg) som omhandler:

- Sykdom og ulykker
- Seksuelle overgrep
- Vold og uønsket adferd
- Mobbing
- Utsatte barn
- Andre alvorlige hendelser
- Skolen og barnehagene har i tillegg en egen kriseplan for barnehagene ved sykdom, ulykker og død (1995).
- Tema på personalmøter en gang i løpet av året.

6. *Hvilken praksis og utviklingsmål har kommunen for samarbeidet mellom hjem og barnehage/skole?*

- Foreldresamtaler/utviklingssamtaler minimum 2 ganger årlig
- Foreldremøter
- FAU (foreldreutvalg for skoler)
- FUB (foreldreutvalget for barnehager)
- Samarbeidsutvalg for barnehagene
- Skolemiljøutvalget (inkl samarbeidsutvalget)
- Kommunikasjon via ukeplaner og Fronter på skolen
- Kommunikasjon gjennom månedsplaner og årsplan for barnehager
- Daglig kontakt i barnehage i bringe - og hentesituasjoner
- Foreldremedvirkning i barnehagen, skal ha tett samarbeid
- Vurderingsrutiner fag og sosialt på skolen
- Kartleggingsverktøy og observasjoner i barnehagen i samarbeid med foreldrene
- Logg mellom barnehage og heim – barn med spesielle behov
- Informasjonsskriv fra skolen med ordensreglementet ved skolestart om høsten

Utviklingsmål:

- Formålsparagrafen i barnehageloven
- Opplæringsloven

7. *Hvilke planer og tiltak har kommunen, i skolen eller tverrfaglig for å forebygge frafall i den videregående skole? Hvordan virker disse?*

- "Ny GIV" ny type pedagogikk som er retta inn mot de svakeste elevene i siste halvdel i 10ende.
- Tidlig innsats, felles kvalitetsplan med tiltak for barnehagene og skolene i kommunene i regionen
- Rådgivningsarbeid
- Skolebesøk
- Utplasseringer på arbeidsplasser
- LP-metoden. Pedagogisk analyse for å forbedre læringsmiljøet.

8. *Hvilken oversikt har kommunen over antall og bakgrunn for de barna som kommer fra andre religiøse, språklige og etniske minoriteter i kommunen, herunder samiske barn?*

- Samisk barnehage for samiske barn
- Elevlister – elever med samisk i skolen.
- Samiske elever ved sameskolen i Målselv
- Barnehagelister
- Årsrapporter til fylkesmannen via GSI

9. *Hvordan sikrer kommunen at disse barna får brukt sitt språk og utøve sin kultur i barnehage, skole og fritidsaktiviteter, evt. i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, Inn på Tunet mv?*

- Samisk undervisning/kompetanseheving ansatte i samisk
- Akseptere deres kultur
- 6.februararrangement i kommunen - Samefolkets dag
- Sikrer at samiske barn får samisk opplæring
- Ikke praksis i skolen at barn fra etniske minoriteter får utøve sitt språk og kultur.
- Bruker samisk språksenter som ressurs

10. *i hvilken grad er barnehager, skoler, eller kommunenes kulturskole et reelt tilbud som kan fange opp barnas ønsker om å delta i kulturell og kunstnerisk virksomhet?*

- Samisk kulturformidling barnehage/skole, samt frivillige organisasjoner.
- Rammeplan for barnehagene med de ulike fagområdene
- Duodji på alle klassetrinn
- Musikk
- Kroppsøving
- Den kulturelle skolesekken
- UKM
- Medvirkning
- Årlig kulturkveld der elevene får vise fram sine ulike kulturelle ferdigheter
- Kulturskolen samlokalisert/ fysisk integrert i grunnskolen.

11. Hvordan sikrer kommunen at man ved planer og tilrettelegging, stimulerer til bruk av lokaler eller områder for lek og kulturell utfoldelse, eventuelt i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, herunder idretten?

- Utlån av flerbrukshallen
- Preparerte skiløyper
- Samarbeid med Lavangen idrettsforening og Soløy idrettsgruppe
- Ungdomsbase
- Ungdomsklubb
- Frivillighetssentralen viktig
- Adrenalin treningsstudio med apparattrening og spinning
- Treffsted på biblioteket/kantina